

अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

Devendrachudal@gmail.com

वर्ष : ३१ / अंक : २१ / २०७८ पुस २ गते शुक्रबार

/ Dec. 17, 2021 / मूल्य रु. १०/-

देउवा असफल प्रधानमन्त्री

काठमाडौं। शेरबहादुर देउवा पाँचौपल्ट प्रधानमन्त्री बने। दोस्रो पल्ट सभापतिमा पनि चुनाव जिते। नेता हुन् त देउवाजस्ता, सफलता मिलेस् त देउवालाई जस्तो। तर देउवाको राजनीतिक जीवन अङ्घारो छ। पाँचौपल्ट प्रधानमन्त्री भएर उनले देशलाई के दिए? स्वयम नेपाली कांग्रेसलाई के दिए? यसको नतिजा शुन्य छ। राजनीतिक बिकृतिमन्दा बढी उनले केही पनि दिएनन्।

हो, देउवा चुनाव जिते तरकिवाला नेता हुन्। उनले संसदीय चुनाव हारेनन्। पार्टी चुनाव पनि हारेनन्। यहाँसम्म कि आफैविरुद्ध लडेका प्रकाशमान सिंह र विमलेन्द्र निधिलाई समेत आफैने पक्षमा उभ्याएर आफू चुनाव जित्न सफल भए।

यस्तो जीत केको जीत। जसले न पार्टीलाई, न राष्ट्रलाई केही दिन सक्यो। देउवाबाट कांग्रेसी क्याडरले सिक्को भनेको भ्रष्टाचार र अनियमितता नै हो। यसकारण कांग्रेसको भविष्य अन्धकार छ। उज्यालो देखाउने कुनै दियो नेता देखिदैन

>>> बाँकी ८ पेजमा

हालीलाई www.abhiyanweekly.com.np मा पनि पढ्न सकिन्छ।

विवादास्पद निर्णयले विद्यार्थी आब्दोलित

काठमाडौं। प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा ऐन, कानुन नियम विपरीतका कार्य गर्न माहिर रहेका छन्। २०७८ सालमा प्रधानमन्त्री रहेका बेला उनले त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा कार्यरत रहेका आशिक प्रथापकहरलाई करारमा राख्ने निर्णय गरेका थिए, तर अर्थमन्त्रालयले सहमति नदिदाँ उक्त निर्णय कार्यान्यनमा गएको थिएन। अहिले प्रधानमन्त्री रहेका देउवाले आफुले पहिला गरेको निर्णयलाई कार्यान्यन गराउन शिक्षा मन्त्रालयलाई आदेश दिएपछि शिक्षा मन्त्रालयले अर्थ मन्त्रालयलाई वजेट व्यवस्थाको माग गरेको छ।

त्रिभुवन विश्व विद्यालयको सभावाट मसिर १० गते विवादास्पद निर्णय गरेपछि पठिलो समयमा त्रिविका उपकूलपति सहित रजिस्टर र रेक्टर कार्यालय नै जान छोडेका छन्। विभिन्न विद्यार्थी संगठनहरूले त्रिवि सभाले गरेको विवादास्पद निर्णय तत्काल फिर्ता लिन मान गर्दै उपकूलपति सहितका अन्य पदाधिकारीहरूको

>>> बाँकी ८ पेजमा

अर्ली इलेक्सन र संसदको निकास

काठमाडौं। राष्ट्रपतिले मसिर २८ गते बोलाएको सधीय संसदको दुवै बैठक मसीर २८ गतेवाट सुरु भएका छन्। संसदको प्रमुख विपक्षी दल नेकपा एमालेले प्रतिनिधिसभाको बैठक सुरु हुन साथ मसिर २८ गते संसदमा अवरोध सिर्जना गरेको छ। नेकपा एमालेले आफ्नो पार्टीले कारवाही गरी सासद पद रिक्त रहेको सूचना जारी गर्न संसद सचिवालयमा दर्ता गराएको निर्णयलाई सभामुख अग्नी प्रसाद सापकोटाले कार्यान्यन नगरेको भन्दै लामो समयदेखि संसदमा अवरोध सिर्जना गर्दै आएको छ भने अहिले हिउदे अधिवेशनमा पनि त्यसलाई कायम राख्ने निर्णय गरी सकेको छ।

>>> बाँकी ८ पेजमा

महँगो बनाइयो पार्टीको चुनाव

काठमाडौं। मसीर महिनामा नेकपा एमाले राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी र नेपाली कांग्रेसका गरी ३ वटा पार्टीका महाधिवेशन सम्पन्न भएका छन् भने यहि पुष ९० गते देखी माओवादी केन्द्रको राष्ट्रिय सम्मेलन समेत सुरु हुँदैछ। नेकपा एमाले, राप्रा र कांग्रेसले पार्टी प्रतिनिधिहरलाई महाधिवेशनको समयमा मतदान सकिएको भोली पल्ट सम्मका लागि खाना र बासको व्यवस्था गरेको थियो भने माओवादी केन्द्रले भने प्रतिनिधिहरले नै खाना र बासको व्यवस्था आफै गर्नुपर्न बताएको छ।

नेकपा एमाले, राप्रा र कांग्रेसले महाधिवेशनमा विभिन्न पदमा उम्मेदवार हुने व्यक्तिहरूले मोटो रकम असलु उपर गरेको छ। नेकपा एमालेवाट कति रकम असुल उपर गरीयो भन्ने नखुलाइएको भएपनि उसले घटीमा

५० लाख उठाएको छ। राप्राले समेत ५० लाख कै हाराहारीमा रकम उठाएको छ भने कांग्रेसले उम्मेदवारी शुल्कवाट मात्र ५९ लाख १५ हजार रुपैया उठाएको छ। कांग्रेसले सभापतिको उम्मेदवारको लागि ३० हजार रुपैयाँ उम्मेदवारी शुल्क तोकेको थियो। कांग्रेसको सभापतिको ६ जना उम्मेदवारले उम्मेदवारी दिएका हुनाले १ लाख ८० हजार उठाएको छ। उपसभापति र महामन्त्री पदका लागि २५ हजार तोकेको थियो। उपसभापतिमा ७ र महामन्त्रीमा ६ जनाको उम्मेदवारी वाट उपसभापतिवाट १ लाख ७५ हजार र महामन्त्रीमा १ लाख ५० हजार उठाएको छ, त्यसै गरी सहमहामन्त्रीका लागि २० हजार तोकेकोमा ८ सहमहामन्त्रीका लागि २० जनाले उम्मेदवारी दर्ता गराएकोले

>>> बाँकी ८ पेजमा

निधि, यति विधि

काठमाडौं। नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाका लागि आखिर निधि नै निर्णयक भने। पहिलो चरणमा कर्सैले ५१ प्रतिशत मत ल्याउन नसकेपछि दोस्रो चरणको निर्वाचन हुनेभयो। यसअधि नै विमलेन्द्र निधि, अर्का प्रत्यासी प्रकाशमान सिंहलाई भेटन पुगे। कानुखुली भयो र प्रम तथा सभापतिका प्रत्यासी शेरबहादुर देउवा निर्धिलाई भेट्न पुगे।

त्यसपछि निधि र प्रकाशमानले धोण्णा गरेहामीले परिवर्तनका लाग उम्मेदवारी दियो, मतदाताले समर्थन दिएनन्। अब हामी शेरबहादुर देउवालाई नै समर्थन गर्छौं। नभन्दै देउवाले सभापतिमा चुनाव जिते। प्रत्यासी शेरबहादुर पौडेल, कृष्ण प्रसाद सिटोलामात्र होइन, कोइराला परिवार अर्थत गिरिजापुत्री सुजाता कोइरालाले समेत देउवालाई जिताइन, देउवाको जितमा खुशी मनाइन्।

>>> बाँकी ८ पेजमा

तोडियो कोइराला, सिंह र निधिको लिगेसी

काठमाडौं। नेपाली कांग्रेसको सभापतिमा दोस्रो पल्ट शेरबहादुर देउवा नै निर्वाचित भएका छन्। पहिलो चरणमा कुनैपनि उम्मेदवारले कांग्रेसको विधानमा व्यवस्था भएअनुसार ५१ प्रतिशत मत नपाएका कारण दोस्रो चरणको मतदान भएको थियो। पहिलो चरणमा सबै भन्दा बढी मत ल्याउने देउवा र डा. शेखर कोइराला बीचमा भएको मतदानमा देउवाले ८ सयभन्दा बढी मतले कोइरालालाई पराजित गरेका थिए। स्मरण रहेस् देउवा पहिलो पल्ट कांग्रेसको वरिष्ठ नै देउवालाई देउवाले ८ दोस्रो चरणवाटै सभापतिमा निर्वाचित भएका थिए।

नेपाली कांग्रेससीत्र नेतृत्व हस्तान्तरणको मुद्दालाई जोडताडले उठाइरहेका भएपनि तिनै युवा पुस्ताको बहुत्यलता रहेको प्रतिनिधिहरले नै देउवालाई बहुत दिएर नेतृत्व हस्तान्तरणको मुद्दालाई कम्तिमा पाँच वर्षका लागि ढोका बन्च गरीदिएका छन्। कांग्रेसका वरिष्ठ नेता राचन्द्र, पौडेल, प्रकाशमान सिह, डा. शाशाक र कोइराला र विमलेन्द्र निधि, एकै ठाउमा उभिन नसकेका हुनाले पौडेल र डा. शाशाक कोइराला बाहेका अन्य नेताहरू सभापतिका उम्मेदवार बनेका हुनाले नै देउवालाई आफ्नो जितलाई सुनिश्चित गरेका थिए।

संस्थापन पक्षको विरोधमा रहेका नेताहरूले आपसमा सहमति गर्ने प्रयास गरेपनि त्यो प्रयास विफल भएको थियो। डा. शेखर कोइराला र सहमति कै पक्षमा रहेका भएपनि प्रकाशमान सिहले कुनैपनि सर्तमा आफू सभापतिको उम्मेदवार बन्ने भन्दै त्यसै अनुरूप अधि बढेका हुनाले कोइरालाले सभापतिको उम्मेदवारी दिएका थिए। यस

पनि युवा पुस्ताले नेतृत्वहस्तान्तरणको मुद्दालाई जोडताडले उठाइरहेका भएपनि तिनै युवा पुस्ताको बहुत्यलता रहेको प्रतिनिधिहरले नै देउवालाई बहुत दिएर नेतृत्व हस्तान्तरणको मुद्दालाई कम्तिमा पाँच वर्षका लागि ढोका बन्च गरीदिएका छन्। कांग्रेसका वरिष्ठ नेता राचन्द्र, पौडेल, प्रकाशमान सिह, डा. शाशाक र कोइराला र विमलेन्द्र निधि, एकै ठाउमा उभिन नसकेका हुनाले पौडेल र डा. शाशाक कोइराला बाहेका अन्य नेताहरू सभापतिका उम्मेदवार बनेका हुनाले नै देउवालाई आपसमा सहमति गर्न नसकेका हुनाले नै देउवालाई दोस्रो पल्ट कांग्रेसको विरोधमा रहेका भएपनि प्रकाशमान सिहले कुनैपनि सर्तमा आफू सभापतिको उम्मेदवार बन्ने भन्दै त्यसै अनुरूप अधि बढेका हुनाले कोइरालाले सभापतिको उम्मेदवारी दिएका थिए। यस

>>> बाँकी ८ पेजमा

**मेरो आर्जन नै
मेरो आत्मसम्मान
आर्जनको सुरक्षण
प्रभु Salary Saving**

prabhu Bank

THOUGHT PROVOKING: PAKISTAN'S CONTINUING CHALLENGE: AFGHAN GORDIAN KNOT !

Mr Susheel

US and India may attempt disrupting CPEC: CPEC's implication is connectivity between 2/3rds of the world through the Belt & Road Initiative (BRI) from Africa to Europe. China has already cobbled together a consortium of nations in a Trans-Pacific Partnership (RECP) with total value of 29% of the global GDP.

In the meanwhile, the United States having been ousted from Afghanistan and is no longer relevant in the region and is trying hard to find a way to reestablish its presence. India is now United States' new strategic partner. Both countries had a stake in Afghanistan, the United States could challenge Chinese regional dominance and India could prosecute war from Afghan soil against Pakistani Baluchistan. Strategic objectives for both countries coincided by containing China by disrupting CPEC through destabilizing Pakistan. Thus with one global super-power upset and another regional aspirant disappointed in the outcome of the Afghan civil war, both are likely to resort to other disruptive activities which would focus on CPEC's weakest link i.e. Pakistan.

Pakistan has now been put into a highly vulnerable position and could be subjected to, amongst many other things, violence through militancy and terrorism, global isolation, structural breakdown, social polarization, political destabilization and financial blackmailing into compliance. Pakistan thus needs to take preventive measures and take appropriate safeguards.

US expected Pakistani bases: Looking ahead, the US on the eve of its departure requested for bases from countries within the region, so they can continue to operate against the Taliban if and when they, the Taliban, get out of hand. Pakistan was a natural choice for such bases but

apparently, to the United States' surprise and disappointment, Pakistan refused to consider extending any such facility.

Furthermore, The United States, offended by the Taliban military advances threatened to slow down their withdrawal but did not state the purpose of such a slowdown: implying that they might contain the Taliban progress in the wake of an ANA rout. The implied sense of any slowdown in the US withdrawal envisaged, does not seem to be

a ceasefire between themselves and the Taliban but pointedly not the Afghan Government and the Taliban, the United States decided to withdraw – leaving Afghanistan to its own devices.

To now believe that they may slow down the withdrawal when their remaining forces amount to only 2500 personnel makes little sense with the limited capacity that they project, just as the recent threat to not recognize the Taliban Government if they entered Kabul forcibly sounds so

fly Taliban leaders to Texas in 1997 in an attempt in setting up oil pipeline deals.

Ronald Reagan invited the Afghan Militants to the Whitehouse in 1983 and compared them to the founders of America – so the threat in not recognizing the Afghan Government may be taken with a pinch of salt. The Taliban Government, for some time to come, will have very little needs and will remain in a position to provide the basic necessities

away from this potential will be a loser. However, at this time, Afghanistan, for a while, would more likely look inwards rather than towards the globe; in search of peace and stability and may focus on establishing some sort of governance means and methods. Pakistan needs to conduct itself cautiously: Having taken stock of the situation as it stands today, Pakistan has to be very careful how it conducts itself. It's very well to play to the galleries and announce how the United States was humiliated by a strong refusal by Pakistan to extend any base facilities,

The refusal could have been proffered in a dignified manner as well. Furthermore, to compare such a refusal with Pervez Musharaf's cooperation with the international coalition was uncalled for and based on ignorance. The obtaining environment at the time were totally different and the decision was an outcome of the UN Resolution 1377 which was signed unanimously and became a National Law by virtue of international practices. The alternative was to fight against the Coalition on behalf of the Taliban. The fact that the Pakistan Army was the only Army in the world, participating in this conflict, that did not have a single man under US Command and that it operated in its own area speaks volumes for the administration then.

They managed to preserve Pakistan's independent stand on not venturing into Afghanistan or Iraq or functioning under US Command. The war in FATA which is now being criticized by so many, was an outcome of a proposal that Pakistan Government had made to all foreign fighters (residue of the Afghan-Soviet War) to disarm and register for citizenship or then be prepared to return to their own countries. They refused and said they wished to exercise the right to conduct Jihad from Pakistan.

based on reason or logic.

After all, no one asked the US to withdraw in the first place it was their decision to do so having concluded that this was a never-ending war that was not winnable. In their haste to withdraw they abandoned their allies: the sitting government of Afghanistan as well as let down their strategic partners, the Indians. In their eagerness to negotiate some sort of settlement with the Taliban that a safe passage be arranged for them to exit Afghanistan, even untrustworthy Pakistan was pressed into service to convince the Taliban to talk to the US. Finally, having secured

hollow.

It's a weak response, a laughable and childish one at that too, where one's response is reduced to telling one's enemy that one will not recognise the ground they had won, even though the enemy had taken it by use of force and was now in occupation of it !!!

US may not recognise Taliban Govt: Not recognising the Taliban Government by the US is not a new act and was a policy in vogue even during the Taliban's last stint in power. That of course did not stop Madeline Albright making an official State visit to the Afghans during the Taliban rule or for UNOCAL to

sustain life; then there is the poppy crop, anything plus of \$70 Billion spread over an international market with powerful stakeholders.

Afghan minerals and Rare Earth reserves surveyed to be 60 million tons of copper, 2.2 billion tons of iron ore and 1.4 million tons of rare earth elements, remain a potential for which there is likely to be an international scramble – recognition or no recognition.

China has already signed a \$3 billion mining right agreement with the Taliban as early as in 2016 and is now poised to do more. Anyone who wilfully wishes to stay

India falsely implicating Pakistan in JAF Base drone attack

Mr. Haq

India is falsely implicating Pakistan in Jammu Air Force Base drone attack and is leveling allegations against it without providing any concrete evidence.

A report released by Kashmir Media Service, said, drone attack at Jammu Air Force Base is yet another false flag operation by India to malign Pakistan that is a part of Indian hybrid warfare against Pakistan and the Kashmir liberation movement.

It said, India has a history of carrying out false flag operations to defame Pakistan and the Kashmir freedom struggle.

Samjota Express blast, Pathankot, Uri and Indian Parliament attacks are some of the false flag operations staged by India in past, it added.

The report said, the Jammu Air Force drone attack has all the signs of false flag operation by India and has raised serious questions about Indian claims of high-security IAF base in Jammu.

How can a drone penetrate into IAF base when India has high-tech Israeli surveillance system with its air force? it questioned.

The report said, Indian agencies are playing an audio tape wherein some men claiming to be associated with a militant organization are uttering some vague words.

Using this blurry chat, Indian media is claiming that Pakistan is behind Jammu Air Force station attack. However, on the face of it, the audio tape is fake.

The report said, Pakistan has termed Indian Minister G Kishan Reddy's statement

regarding an alleged drone attack in Indian Occupied Kashmir as irresponsible and misleading, adding that India has a habit of unleashing unsubstantiated propaganda against Pakistan and the Kashmir movement.

It said, India is a known state-sponsor of terrorism, promoter of anti-Pakistan propaganda and its global propaganda campaign against Pakistan has already been exposed by EU DisinfoLab.

"Ongoing anti-Pakistan smear campaign is meant to influence FATF to blacklist Pakistan, adding India is always playing the victim card and blaming Pakistan for its domestic failures," it said.

The report said, there is every likelihood that Jammu Air Force Base attack is the handiwork of insiders as frustrated Modi-led Indian government can go to any extent to ward off the internal

and external pressures.

Fascist Modi led Indian regime's discriminatory policies have already pushed minorities in India to the wall, it added.

It said, India is involved in subversive activities in Pakistan and Pakistan has unearthed Indian secret agency's role in the recent blast in Lahore as Pakistan has found substantial evidence about Indian agencies' involvement in the blast.

Indian secret agencies have been involved in terrorist activities in Pakistan in the past also and capture Indian serving Navy officer, Kulbhushan Jadhav, is its living proof.

The report said, Pakistan and the Kashmiris are determined to foil India's nefarious designs against them and Modi will fail in its machinations to defame Pakistan and the Kashmir freedom movement.

जनताले भुस्याह कूकूर जन्मे जसरी जन्मन र मर्नुपर्ने किन ?

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

जनयुद्ध भयो, जनआन्दोलन पनि
 भयो, परिवर्तन आयो । देश कमजोर भयो,
 जनता निसहाय अनुभव गर्न थाले । यस्तै
 हुन्छ परिवर्तन् ?मर्न त सबै मर्हन्, मै हुँ
 भन्ने गिलेटिनमा राख्दै मान्छे काट्दै गर्न
 हिटलरजस्ता तानाशाहले पनि अन्त्ताः
 आत्महत्या गर्नुपन्यो । यो ऐतिहासिक घटना
 हाम्रा लोकतन्त्रवादीका नाममा निरड्कुशतन्त्र
 बनाउनेहो दिएर्इन् ?

चलाउनहस्तै किन बिसका ?
परिवर्तनले त्याउने खुशहाली, सन्तोष
र अग्रगमन हो । हाम्रो परिवर्तनले १५
वर्षमा जे दियो, देखायो, बिटण्डतामात्र
देखायो । नेता र तिनका परिवार अथवा
वरिपरिका बाहेक कोही पनि खुशी
भएनन्, कोही पनि सन्तोष गर्दैनन् ।
यस्तो परिवर्तन भनेको अर्को आँधी आउनु
अधिको सन्नाटा हो, यो बैधानिक शासन
अथवा लोकतन्त्र हँदै होइन ।

जयपा लेपतान दुप हाइना ।
 प्रसङ्ग २०६२ साल वैशाख २५ गते
 सम्पन्न ७ दलको प्रतिवद्धताको । यही
 प्रतिवद्धतापछि यी दलहरू दिल्ली पुगे अनि
 २०६२ साल मंसिर ७ गते सात दल र
 माओवादीवीच दिल्लीले यिनलाई १२ बुँदे
 सम्झौता पत्रमा सही गराइदियो । यसपछि
 आन्दोलन चकियो र २०६३ साल वैशाख
 ११ गते राजा र राजनीतिक दलहस्तीचको

सहमति भयो । त्यही सहमतिले परिवर्तन ल्यायो, सविधानसभा, सविधान र निर्वाचन पनि आयो । तर दिल्ली भन्छ, नेपालमा लोकतन्त्र हामीले ल्याइदियौ । अर्काले ल्याइदिएको लोकतन्त्र भएकाले नेपालीले यो लोकतन्त्रमा केही पनि पाएनन् । नेताका लागि लोकतन्त्र बाँदरलाई नरिवल भयो, लोकका लागि लोकतन्त्र चरालाई

बेल पाकेजस्तो हुनगयो ।
लोक कमजोर बने, राष्ट्र कमजोर
बनाइयो । जति चिमोटे पनि नेताहरू
होस् मै आउँदैनन्, गैँडाका छालाजस्तो
संवेदनहीन भएका छन नेताहरू ।

भारतले गराएको १२ बुँदे सहमतिकै कारण सर्वहारावाद, समाजवाद, लोकवाद, राष्ट्रवाद सबै सत्ताको गल्लीमा 'बरेलीकी बजारमे भुम्का गिरा रे' गीतमा भुमिरहेका छन्। तिनलाई देश र दुनियाँ हर्ने र विवेक पनि चाहिन्छ भन्ने हेक्वा आउँदै

यसपके पाण वाहच नग्न हपयगे जाउद
आएन ।
यसकारण त नयाँ नेपाल भुलिकन्छ
भथ्ये, नेताहरूको मुहारमा मात्र भुलक्यो ।
गणतन्त्र नेपाली जनताका लागि एउटा
कोतपर्वपछि जन्मिएको अर्को जंगबाहादुरको
राणाशाहीभन्दा भिन्न अर्थमा बुझ्न
सकिन्न । जन-जनको प्रश्न छ- के यस्तै
हुन्छ गणतन्त्र नेपाल भनेको ? यो समयले
उठाएको यक्ष प्रश्न हो ।

कुनै समय थियो, फ्रान्सबाट नेगेटिभ
जोर्नल प्रकाशित हुऱ्यो । त्यो जोर्नलमा
कुनै पनि विषयमा नेगेटिभ विचारमात्र
आउने गर्थ्यो । तर फ्रान्सका शासकहरूले
त्यसलाई पोजेटिभ अर्थात् सकारात्मक
रूपमा अंगिकार गर्थ्य ।

वर्तमान नेपालमा राजनीति नेगेटिभमात्र हुने गरेको छ । दुर्भाग्य नेगेटिभ राजनीतिका पोजेटिभ प्रभावहरू शून्य छन् । नेगेटिभको जवाफ नेगेटिभ रूपमा नै दिने गरेपछि परिणाम पोजेटिभ हुने सवाल आएन । राजनीतिले व्यवस्थापन होइन, तिक्तपन बढाइरहेको छ । निर्णायक तत्वहरूले समस्याका जमरा आफैने छातीमा उमारिहेका छन् । जुँगा मुसार्न, बाहुल सर्कन्ते तिघात तटाउने गरेपछि मल्लयुद्ध त

हुन्छ-हुन्छ । यही मल्लयुद्ध राजनीतिको महारोग बन्नपुग्यो । सहयात्रा छिन्नभिन्न हुनपुग्यो । आजका दिनमा राजनीतिक दलहस्तलाई कुन-कुन सम्झौता, प्रतिवद्धता र सहमतिमा सही गरे भन्नेसम्पर्को स्मरणशक्ति समेत छ जस्तो लाग्दैन ।

पार्टीका अधिवेशन भइरहेका छन्, अधिवेशन अधि र पछि जे देखियो, त्यो भनेको दलमित्र मंगलसेन बलशाली बन्दै गएको देखिनु हो । जनयुद्ध सकियो, लोकतन्त्र आयो रे, कहाँ आयो लोकतन्त्र ? कहाँ छ शान्ति ? कहाँ छ लोकाधिकार

छ । तिमीले मानिसको मन, बिचार र भावनालाई बुझ्ने र आफ्नो अवधारणा बुझाउने प्रयत्न गर्नु ।

हाम्रा नेताहरू समयको चापलाई सुन्न तैयार छैनन् । नयाँ नेपाल बनाउन अधिसर्नहरू यसरी कुहिराको काग बन्छन् भन्न कसले सोचेको थियो ? यिनको दिमाग त खाली खाली रहेछ । भनिन्छ, खाली दिमाग शैतानको घर हो । हामी शैतानको शासनको शासना भोगिरहेका छौं ।

हाम्रा शासक बनेका बर्ग जनयुद्ध र
जनआन्दोलनको आगोबाट निस्केका हिरा

देश र समाज परिवर्तन गर्नहस्ते
अपराधको बाटो समाले गर्दैनन् ।
राजनीतिक जीवनमा अपराध पस्यो भने
उसको जीवन नष्ट समान हो । जो आफै
नष्ट छ, उसले समाजलाई के दिन्छ ?
नयाँ नेपाल बनाउने नाममा हैकम्पवाद,

हुकुमवाद, निररुकूशतन्त्र चलाउनेहस्को
मृत्यु अत्यन्त अमानवीय हुनेगर्छ । समानता
र स्वतन्त्रताको हावा चलेको विश्वमा
अधिनायकवाद चलाउन खाज्ने जो होस,
त्यो सर्वनाशी हो ।

लेनिनले सोभियत रूसलाई २१ जातीय

गणराज्यमा दुक्रयाए । नामिबियामा पनि १० वटा जातीय राज्यहरू घोषणा गरिएका थिए । दक्षिण अफ्रिकामा पनि १० वटा जातीय राज्यहरू थपिएका थिए । कतै जातीय राज्यका दुस्परिणाम भोग्नुपरेको देखिन्छ भने कतै विश्व मान्यता नै नपाई मरेको तथ्याङ्क छ । चीनले बगरे बाँडफाँडतन्त्रको गल्ती गरेन । नेपालमा ७ प्रदेश त बन्यो, जातीय गणराज्यको भगडा शान्त भएको छैन । ती प्रदेशदेखि केन्द्रसम्म सत्ताका लागि हरेक दलका नेताहरू लोकसिद्धान्तलाई नाड्गेभार परिरहेछन्, सविधान आफै लाजले भुतुक्त भइरहेको देखिन्छ । यस्तो छ लोकतन्त्रको कन्त्विजोग ?

कर्तव्यान् ।
४३ प्रतिशत शिक्षित बुफेर मौन
छन् । ५७ प्रतिशत साक्षर र निरक्षरहरु
नबुफेर मौन छन् । दिनको ७५ रूपयाँमा
गुजारा गर्ने ८० प्रतिशत नागरिक नेपालमा
मौलाएको अन्तर्राष्ट्रिय राजनीति बुझ्दै
बुझ्दैनन् । १९ प्रतिशत अंतिरीवहरु
भुस्याह कुकुरका छाउरा जसरी जन्मन्थन्
र अकालमा मर्हन् । मूल्याङ्कन-२०६३
साउन-भदौ अडकमा पिताम्हर शर्माले
जात, जातीय र भाषिक उपस्थितिको
विश्लेषण र डा. पुष्पराज कडेलको
राज्यको पुनर्संरचना, अर्थराजनीतिक सन्दर्भ
र संघीयताको प्रश्न पुस्तकमा राइकरको
सिद्धान्त सहितको विश्लेषणात्मक निष्कर्ष
छ- 'अहिलेको आवश्यकता देशमा पार्टी
र नेतृत्वको पुनर्संरचना हो' नेपालमा जुन
सम्भव नै हङ्गमकेन ।

परिवर्तनले ल्याउने खुशहाली, सन्तोष र
अग्रगमन हो । हाम्रो परिवर्तनले १७ वर्षमा जे
दियो, देखायो, बितण्डतामात्र देखायो । नेता
र तिनका परिवार अथवा वरिपरिका बाहेक
कोही पनि खुशी भएनन्, कोही पनि सन्तोष
गर्दैनन् । यस्तो परिवर्तन भनेको अर्को आँधी
आउनु अधिको सज्जाटा हो, यो बैधानिक
शासन अथवा लोकतन्त्र हुँदै होइन ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ | ਸਿਵਾਂ ਮਿਲ ਵਾਂਗ | ਸਾਡਾ

र समानता ? जता हरे पनि अन्याय
असाधु है ऐसे क्षेत्रों में । उचितात्मा

र समानता ? जता हेरे पनि अन्याय
अन्याय छ, यो जोकतन्त्र हो । इतिहासका
अनुसार नेपोलियन बोनापार्टको अध्याय
अहकारको युग बन्यो, जसको कारणले
वाटर लूको युद्धमा पराजीत हुनुपन्यो ।
उनी वीर थिए । उनले वीरताको सम्मान
त पाए तर उनी सेन्ट हेलेनाको टापुमा
धुँडा टेक्नुपन्यो । सेन्ट हेलेनाको त्यो
टापुमा बन्दी जीवन बिताउनु परेपछि
उनले छोरालाई चिठी लेखे- छोरा,
समयलाई चिनेर अधि बढनु । मेरा
पालामा बन्दूकले सबैलाई बसमा राख्न
सकिन्थ्यो । अब समय परिवर्तन भएको

थिए । यिनलाई किरा बन्न १५ वर्ष पनि
लागेन । यी कोहिनुर हिरा थिए, लामकिरा
बनेर देश र जनतालाई टल्काउनुको साठो
डसिरहेका छन् । जनताका लागि आपूर्ले
पालेको कुकुरले आफैलाई टोकछ भनेको
यही हो । हिमालबुली थिए, कुखुराको
सुली बन्न पुगे । नेपाल र नेपालीका लागि
हामी आवश्यक छौं भनेर कुनै नेताले
प्रमाणित गर्न सकेनन ।

प्रमाणित गन सकन् ।
सत्य सावित भयो आचरण नष्ट
हुनु भनेको आफै नष्ट हुनु हो ।
अपराध समानताको नाममा होस् अथवा
लोकतन्त्रका नाममा अपराध तै हन्त ।

पद्धत्यौ हारी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यूँदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले संस्कियो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुमन्दा
बहादुर भयर यकै पटक लर्ब सकौ।

- अभियानवाणी

अभियान

साप्ताहिक

ਸਮਾਫ਼ਕੀਯ

निर्ति र सिद्धान्त विहिन दलहरूको औचित्य के ?

मंसिर महिना यस कारण चर्चित रहयो । संघीय ससद हुँदै प्रदेशको प्रमुख विपक्षी दल नेकपा एमालेको १० औं महाधिवेशन सम्पन्न भयो । राप्रपाको नेतृत्व तै परिवर्तन भयो नेतृत्व पुस्तान्तरण समेत राप्रपामा भयो । सत्ताको नेतृत्वकर्ता दल नेपाली काग्रेसको १४ औं महाधिवेशन समेत सम्पन्न भएको छ । यहि पुष महिनामा सत्ताधारी दोसो ठूलो दल माजोवादी केन्द्रको राष्ट्रिय सम्मेलन समेत हुँदैछ तर यी सबै दलहरूका महाधिवेशन राजनीतिक दलहरूको बैधानिकता जोगाउनका लागि मात्र भएको प्रमाणित हुँदै गएको छ । महाधिवेशन सम्पन्न भएका कुनैपनि दलहरूले महाधिवेशनमा आ आफ्ना नेता तथा कार्यकर्ताहरूबीच पार्टीका निति तथा कार्यक्रमका बारेमा चुसम्म बोलेनन् । अर्थात निति तथा कार्यक्रमका बारेमा कुनै छलफल र बहसै गरेनन् । आफुलाई मुलुककै ठूलो लोकतान्त्रिक दल भन्ने नेपाली काग्रेसको महाधिवेशनमा समेत निति र कार्यक्रम के हो भनेर महाधिवेशनमा सहभागी भएका नेता तथा कार्यकर्ताहरूले नेतृत्व वर्गलाई प्रश्न गर्न तसकोकाले महाधिवेशन कर्मकाण्डी मात्र भएको छ ।

राजनितिक दलका महाधिवेशनहरूमा पार्टीको आगामी निति तथा कार्यक्रमका बारेमा व्यापक छलफल र बहस गरी पारिए भएको निति र कार्यक्रम लाई जनतासामु लगिनु पदथयो तर त्यसो हुन सकेन। दलहरू भीत्र रहेका गुट उपगुट ती गुट उपगुटमा रमाउदै आएका नेता तथा कार्यकर्ताहरू समेत बडा तहदेखि नै विभाजित भएर महाधिवेशनमा सहभागी भएका हुनाले उनीहरू जसरी भएपनि आफ्नो पक्षका नेतालाई विजयी गराउन मात्र केन्द्रीत रहनुले गर्दा पार्टीहरूका महाधिवेशनहरू समेत देखाउने दाँतमात्र भएका छन्। दलहरूले एकले अर्कालाई विश्वासमा लिएर अधि बदनु पर्नेमा आफ्नै दलका नेता तथा कार्यकर्ताहरूलाई समेत विश्वासमा लिन सकेको अवस्था देखिएन। महाधिवेशनमा उम्मेदवारी दिने समय सम्ममा एउटा गुटमा रहेका नेताहरू उम्मेदवारी दिने बेलामा अर्को गुटमा सामेल भएका छन्। गुट परिवर्तन गर्दै अर्को गुटमा पुगेका नेताहरूले निर्वाचन जिते पनि उनीहरू समेत गुटगत राजनितिमा नै रमाउने भएकाले दलहरूका महाधिवेशनहरू जनताको लागि कागलाई बेल पापको हर्ष न विस्मत जस्तै भएको छ। आफुलाई लोकतन्त्र को मरीया ठान्ने नेपाली काग्रेसभीत्रका गुट उपगुटहरू थिएने क्रममा रहेका छन्। काग्रेसको १३ औं महाधिवेशनमा रहेका गुट उपगुट भन्दा १४ औं महाधिवेशनमा आइपुगदा सम्म अरु गुट उपगुट बढ़दै गएका छन्। अहिले काग्रेसमा संस्थापन पक्षभीत्र पनि गुट र उपगुटहरू थिएका छन् भने संस्थापन इतर पक्ष हिजो एकै ठाउमा रहेको भएपनि १४ औं महाधिवेशन रहेको बेला अरु गुट निर्माण भएका छन्। १३ औं महाधिवेशनमा गोरवहादुर देउवालाई सहयोग गर्दै आएका विमलन्द निधि र प्रकाशमान सिहले समेत गुट निर्णय गरेका छन् भने कृष्ण प्रसाद सिटौलाले त १३ औं महाधिवेशन कै बेला गुट निर्माण गरेका थिए। त्यो गुटलाई प्रयोग गरेर सिटौलाले सत्तासग समेत वाग्रेनिड गरिरहेका हुन्। प्रकाशमान सिह र निधिले समेत गुट निर्माण गरेका हुनाले अब उनीहरूले समेत आ आफ्नो गुटको प्रयोग गर्दै सत्तासँग र पार्टीभीत्र पनि वार्गानिड गर्ने प्राय निश्चित रहेको छ। यस प्रवृत्तिले गर्दा नेपाली काग्रेसलाई अब लोकतान्त्रिक पार्टी भनिनु भन्दा गुट निर्माण गर्ने र त्यही गुटलाई देखाएर आफ्नो स्वार्थपूर्ति गर्ने पार्टीको रूपमा हेरिनु उपयुक्त हुनेछ। बुद्दलिय व्यवस्थामा राजनितिक दलहरू बलियो हुन अनिवार्य सर्त हो। दलहरूले बाटो विराएको खण्डमा त्यस्को प्रत्यक्ष मार जनतामा पर्ने निश्चित छ। जनताको सेवाका लागि दलहरू गठन भएका हुन भने उनीहरू आ आफ्नो पार्टीको सिद्धान्त भीत्र रहेर जनताको विश्वास जित्न सक्नु पर्नेमा राजनितिक दलको नेतृत्वको विश्वास जितेर आफ्नो स्वार्थ पूर्ति गर्नेमा नेताहरू लागेका हुनाले जनतामा लोकतन्त्र प्रति नै अविश्वास बढ़दै गएको छ। के लोकतन्त्र भनेको केही व्यक्तिहरूलाई सत्तामा पुऱ्याइदिने भन्याड मात्र हो त ?

लोकतन्त्र भनेको जनताको हित हो। हामी कहाँ भने ठिक त्यस्को उल्टो भएको छ। लोकतन्त्रको नाममा नेताहरू मोटाएका छन्। हिजो चण्पलसम्म लगाउन नसक्ने व्यक्तिहरू कसरी छोटो समयमै अरवपति वन्न सफल भए। उनीहरूको व्यवसाय के ? अहिले जनताले उठाउने गरेको प्रश्न यहि हो। सक्षम र योग्य भाष्पनि गरीबले राजनितिमा आउन सक्ने अवस्था नै देखिदैन। एउटा बढाइध्यक्ष वनका लागि समेत लाखौं रुपैयाँ खर्च गर्नुपर्न छुन्छ। सासद वनको लागि करोडौं रुपैयाँ आवश्यक हुन्छ पैसा खर्च नगरी कुनै पनि पदमा जान पाइदैन। अहिलेको हाम्रो सत्य र वास्तविकता भनेको यहि हो। के लोकतन्त्र भनेको यहि हो त ? लोकतन्त्र भनेको धनीमानीहरूका लागि मात्र हो कि गरीब जनताको लागि पनि हो ? राजनितिक दलका नेताहरू नै भन्न थालेका छन् करोडू रुपैया नभएसम्म सासद वन्न सकिदैन भनेर करोडौं खर्च गरेर आएपछि त्यो पैसा असऱ्लेता उपर गर्न उनीहरू सबै काम गर्न तयार रहेने र पैसा धनीमानीहरूसँगै र काला व्यापारी र उद्योग पतिहरूसँगै हुने भएकोले उनीहरूले तिनै व्यापारी र उद्योगपतिहरू कै हितमा काम गर्ने पढ्दित नै परिमार्जित गर्न पर्न आवश्यकता देखिएको छ। लोकतन्त्रमा सबैको हैसियत वारवर भन्ने गरिएपनि त्यो लागू हुन सकेको छैन, धनीमानीहरू दिन प्रतिदिन धनी हुँदै गएका छन् भने गरीब अझ गरीब हुँवे गएका छन्। यो किन ? यो सब राजनितिक दलहरू कै उपज हो। राजनितिलाई कमाई खाने भाडोको रुपमा जवसम्म प्रयोग गर्न रोकिन सकिदैन तबसम्म जनताको जितन स्तरमा कर्ने सामाजिक आउन सक्ने सम्भावना देखिन्नै।

जवान स्तरमा कुन सुधार आउन सक्न सम्भावना दाखिन |
 राजनितिलाई महगो बनाईयो किन ? राजनितिमा पैसा हुनेहरू मात्र आउन भन्ने उद्देश्यले राजनितिलाई महगो बनाईएको हो । जवसम्म राजनितिलाई सबैको साभा बनाईन्न तब सम्म अहिलेको जस्तो जनतालाई भूल भलैयामा राखेर राजनितिक दलका नेताहरूले जनतालाई चुसी रहन्छन् त्यही कारणले गर्दा अब राजनितिक प्रकृयाई नै परिवर्तन गरी सबै तप्काका व्यक्तिले राजनितिक गर्न सक्ने वातावरण बनाउनु पर्नेमा दलहरूले आफ्ना नेता तथा कार्यकर्ताहरूलाई ताली पिट्ने कार्यमा मात्र सरिक गराएका हुनाले अब हामी जनताले उनीहरूलाई सधैं पर्दछ र लोकतान्त्र र लोकतान्त्रिक पद्धती भनेको ताली पिट्ने मात्र व्यवस्था हो भनेर जनताको काम ताली पिट्ने मात्र हो त ?

लोकतन्त्र परिवर्तन बाँदरको हातमा नरिवल

• देवेन्द्र चूडाल

devendrachudal@gmail.com

भन्दै राष्ट्रपति जस्तो संस्थालाई विवादको घेरामा
ल्याइयो । राष्ट्रपति व्यक्ति नभएर एउटा संस्था
भएकाले त्यो संस्थालाई विवादमा ल्याउने काम
सत्ताधारी दल त्यस्मा पनि सत्ताको नेतृत्वकर्ताबाटै
हुनु राज्य कब्जाकै उद्घोष होईन र ?यस्तो
खालको नियन्त्रण र लडाईका लागि जनमुखी
विचार र रुपान्तरणकारी नेतृत्व चाहिदैन अब
त्यस्मा धेरै भन्दा धेरै अराजनितिक भिडको
आवश्यकता पर्दछ । आन्तरिक लोकतन्त्रलाई
ध्वज्जी उडाउदै दलहरू सञ्चालित हुनु भनेको
अराजनितिक भीड भिडतन्त्रलाई प्रसय दिन
प्रसय दिनु वाहेक अन्य केही हुन सक्दैन ।

लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा सबैदलहरु एक
भएर मुलुकमा उत्पन्न भएका समस्याहर
समाधान गरी जनतालाई आवश्यक पर्ने सेवा
सुविधा उपलब्ध गराउनु सरकारको पहिलो
कर्तव्य हो तर पछिलो समयमा मुलुकका दूलहरु
भनिएका राजनिति दलहरु एकले अर्कालाई
गालि गर्नेमा व्यस्त रहेका छन् । सत्ताको
नेतृत्वकर्ता दल नेपाली काग्रेस कै नेताहरूले
सधीय संसदको प्रमुख विपक्षी दललाई गालिका
वर्ष गरीरहेका छन् भने प्रधानमन्त्री शेरवहादुङ्गा
देउवाले आफ्नो असफलता र अर्कमण्यता
लुकाउनको लागि आफु असफल भए फेरी
केपी ओली नै सत्तामा आउने भन्दै आफै
पार्टीका नेताहरूलाई धम्कीको भाषा प्रयोग गरी
रहेका छन् । पछिलो अवस्थामा माओवादी
केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले लगानी
बजारलाई पूर्जीपतिहस्तको कमाउने थलो भन्दै
गालि गरीरहेका हुनाले सेयर बजारमा व्यापक
ह्वास आएको छ । सेयर बजारमा ह्वास आउदा
सरकारको आम्दानी पनि घट्छ भन्ने हेका
दाहाललाई नभएको त पक्कै होइन होला आफनै
पार्टीका नेता अर्थमन्त्री रहेका र अर्थमन्त्रीले
आर्थिक अवस्थाका बारेमा समेत केही भ्रमहरू
सिर्जना गरेका हुनाले अर्थतन्त्रमा संकर
देखिएको छ । पूर्जीगत लगानी घटेका हुनाले
सर्वसाधारण जनताले बैक ऋण सुविधा सम्म
पाउन सकेका छैनन् । बैकहरु ऋण उपलब्ध
गराउन नसक्ने अवस्थामा पुगेका छन् । राष्ट्र
बैक र अर्थमन्त्रालय अनि अर्थमन्त्रीको एउटै
बोली हुनुपर्नेमा यी तिनै निकायका व्यक्तिहरू
अलग अलग बोली बोलिरहेका हुनाले पनि सेयर

बजारमा ह्वास आएको सेयर विश्लेषकहस्ते
वताउदै आएका छन् । डा. वावुराम भट्टराई
अर्थमन्त्री भएका वेला सेयर बजारलाई
जुवाको खाल भन्ने अभिव्यक्ति दिएका थिए
पछि उनै भट्टराई प्रधानमन्त्री बन्ने त्यसेवेला
उनले अर्थतन्त्रलाई सुधार गर्ने कुनै योजना
र कार्यक्रम ल्याउन समेत सकेनन् । अहिले
आफ्नै पार्टीका नेता अर्थमन्त्री भएका वेला
दाहालले समेत अर्थतन्त्रका वारेमा नकारात्मक
टिप्पणी गरेका छन् । यहि कारणहस्ते गर्दा
प्रष्ठ हुन्छ माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष सहित
उनको पार्टीका नेताहरू मुलुकको हितमा
भन्दा आफ्नो पार्टीको हित जनतालाई भड्क
काएर आफु सत्तामा पुग्न चाहिरहेका जस्तै
देखिएको छ ।

राष्ट्रपतिले अस्ती मंसीर २५ गते संघीय संसदको अधिवेशन आहाव गरेकी छन्। राष्ट्रपतिको अट्वान अनुसार संसदको वैठक चलेको छ। सरकारले केही अध्यादेश

ससदमा पेश गरेका छ तर ससदको प्रमुख विपक्षी दललाई साथमा लिन नसकेको समस्या समाधान हुन सकेको छैन । सर्वोच्च अदालतका प्रधानन्यायाधिस चोलेन्द्र शमशेर राणाको राजीनामा माग गर्दै नेपाल वार र सर्वोच्च वारले लामो समयदेखि विरोधका कार्यक्रमहरू गरीरहेका छन् । सर्वोच्च अदालत परिषद भीत्रे धर्ना र विरोध कार्यक्रमहरू दिनहुँ भईरहेका छन् । न्यायालयभीत्रको संकट समाधान गर्न संसदमा छलफल र वहस हुन सक्ने सम्भावना न्यून रहेको छ । अदालत अदालत जस्तो हुन नसकेको, सरकार सरकार जस्तो नदेखिएको, संसद संसद जस्तो नभएकोले गर्दा लोकतान्त्रिक भनिने व्यवस्था पनि हाम्रा राजनितिक दलहरूका लागि वादकरो हातमा नरिवल जस्तै भएको त होइन भन्ने प्रश्न समेत उठन थालेको छ ।

संविधान ऐन कानुनले बन्देज गरेका कुराहस्ताई सत्ताधारी दलले नै उल्लंघन गर्दै आफ्नो पार्टीको महाधिवेशनमा शिक्षक, कर्मचारी र प्रधापकहस्ताई आफ्नो पार्टीको महाधिवेशन प्रतिनिधि बनाएको छ । निर्वाचन आयोगले त्यस विषयमा राजनितिक दलहस्ताई निकै पहिला नै सजग गराएर शिक्षक कर्मचारी र प्रधापकहस्ताई राजनितिक दलहस्ताई सदस्य नवनाउन निर्देशन दिएको थियो । तर आयोगका निर्देशनलाई सत्ताधारी दलले धोती लगाइदिएपछि सर्वोच्च अदालतले समेत अन्तरिम आदेश जारी गर्दै शिक्षक कर्मचारी र प्रधापकहस्ताई सदस्य नवनाउन राजनितिक दलहस्ताई आदेश दियो तर अदालतको त्यो आदेश समेत पालना भएन । काग्रेस, एमाले र माओवादी केन्द्रले शिक्षक, कर्मचारी र प्रधापकहस्ताई महाधिवेशन प्रतिनिधि मात्र बनाएनन् कतिपय सरकारी कर्मचारी र प्रधापकहरू पदाधिकारीहरूमा नै निर्वाचित भएका छन् । यसरी राजनितिक दल र सरकारले नै अदालतको आदेश र निर्वाचन आयोगको, निर्देशनलाई उल्लंघन गर्दै संविधान ऐन कानुनको पालना नगर्न प्रवृत्ति बढेको हुनाले लोकतन्त्र पनि राजनितिक दलहस्तको लागि कमाई खाने भाडो र वाँदरको हातमा नरिवल जरै मात्र बनाईएको छ । अदालतले दिएको आदेशलाई सत्ताधारीदहरू वाटै उल्लंघन हुनुले सत्ताधारी दलहरू संविधान ऐन कानुन र अदालत भन्दा माथी रहेको प्रमाणित हुदैन र ?

पाँच दलिय गठवन्धन, त्यस्को नेतृत्वकर्ता र प्रधानमन्त्री समेत रहेका शेरवहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारले सविधान ऐन कानुनको पालना गराउने दायित्वलाई विर्सिएर पार्टी र व्यक्तिगत स्वार्थका लागि ऐन कानुनको खिल्ली उडाएको हुनाले नै प्रधानन्यायाधिश राणाले आफुलाई सम्बेधानिक परिषद र संसदलाई च्यालेन्ज दिईरहेका छन् । तिनै राणाको नेतृत्वमा बसेको सम्बेधानिक इजालसको आदेश अनुसार देउवा प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त भएका हुन् । गत असार २८ गते सम्बेधानिक इजालसले २८ घण्टाभीत्रमा देउवालाई प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त गर्न परमादेश जारी गरेको थियो । पाँच दलिय गठबन्धनले त्यस वेला प्रधानन्यायाधिश राणालाई भागबण्डा गरेर देउवालाई प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त गर्न आदेश दिएको विस्तारै पुष्टी हुन्दै गएको छ । प्रधानन्यायाधिश राणाले आफुलाई हटाउन खोजेको खण्डमा परमादेश जारी हुनुपूर्व आफु र पाँच दलिय गठबन्धनका नेताहरू बीच भएको गोप्य वार्ताको पर्दाफास गरिदिने भन्ने उद्घोष गरेपछि प्रधानमन्त्री देउवा र पाँच दलिय गठबन्धनका नेताहरूको मुखमा बुझो लागेको छ ।

यसरी संविधानको अन्तिम व्याख्या गर्ने अधिकार पाएको मुलुककै सर्वोच्च अदालत कै प्रमुखलाई आफ्नो हातमा लिन सफल भएको पाँच दलिय गठबन्धन र सत्तामा रहेका प्राय सबै दलले संविधान ऐन कानुनको उल्लंघन गर्दा कै सर्वोच्च अदालतले उनीहस्तलाई कानुनी दायरामा ल्याउन सकला त ? संवैधानिक परिषदले विभिन्न सम्बैधानिक निकायहरूमा नियुक्ती को लागि सिफारिस गरेपछि कर्मकाण्डी पुऱ्याउनको लागि ससदीय सुनुवाई समिति बनाईएको छ । तर सो समितिमा पनि सत्ताधारी दल कै बहुमत रहेकाले गर्दा सो समितिले दलहस्त भनेअनुसार सहमति र असहमति जनाउने वाहेक अन्य कुनै कार्य गर्न नसक्ने भएकोले सो समिति पनि कर्मकाण्डी कै लागि मात्र बनाईएको हो भन्नेमा अब कुनै दुविधा रहेन । माथी उल्लेखित यी सबै कुराहस्त्वाट प्रष्ठ हुन्छ २१ औँ शताव्दीको लोकतन्त्र पनि नेपाली जनताको लागि बादरको हातमा नरिवल जस्तो मात्र भएको छ भनेर ।

तेस्रो जनआन्दोलनको उभार

बरु अग्रगमनको पथमा लम्कन्छ ।

तेस्रो जनआन्दोलनको मुद्दाहरू : अबको तेस्रो जनआन्दोलनका मुद्दाहरू निम्न हुन सक्छन् र हुनु पनि पर्छ । एक, दलतन्त्रविरुद्ध, दुई, नेतातन्त्रविरुद्ध, तीन, व्यक्तितन्त्रविरुद्ध, चार, दलभित्रको आन्तरिक लोकतन्त्र, पाँच, नागरिकतन्त्र, छ, वास्तविक समावेशीकरण, सात, सुशासन, आठ, दोस्रो जनआन्दोलनले स्थापित गरेको उपलब्धि र मुद्दाको संरक्षण, प्रतिरक्षा, नौ, महिला हिसा अन्त्य र अधिकार प्रत्याभूत गर्न, दश, विकास, एघार, नयाँ सिंहदरबारविरुद्ध, बाह, भाषिक मानवाधिकार, तेह, विधिको शासन र लोकतन्त्रको स्थापना गर्न अबको तेस्रो जनआन्दोलन अग्रसर हुनेछ ।

राजतन्त्रको अन्त्य र गणतन्त्र, लोकतन्त्रका निम्न दोस्रो जनआन्दोलन

उत्पन्न गराएको छ ।

दलतन्त्रभित्र मौलाएको गुटतन्त्र पनि सबै खालका विकृतिको जननी भएकाले यसविरुद्ध नागरिकस्तरमा व्यापक आक्रोश छ । प्राध्यापक चैतन्य मिश्रको पुस्तक 'लोकतन्त्र' र आजको मार्क्सवाद 'मा दलतन्त्रले कसरी देशलाई असफलतामा जाकिरहेको छ, त्यसको विस्तृत व्याख्या र विश्लेषण गरिएको छ । प्राध्यापक कृष्ण खनालले दलहस्त्को अस्तित्व संकटमा रहेको अन्तर्वार्ता मंसिर अंकको हिमाल खबर पत्रिकामा प्रकाशित भएको छ ।

त्यसैगरी, नेतातन्त्र पनि अहिलेको देशको समस्या भएको छ । नेतातन्त्रले समाज, संविधान, कानून र ऐनले वर्जित गरेका नाजायज कार्य गर्दै छन् । नेता नै सर्वेसर्वा हुने, नेता बनाउने नागरिकभन्दा नेता नै सर्वशक्तिशाली हुँदै गएको

संसद् पुनर्स्थापनापछि तेस्रो जनआन्दोलनको विषय

क्रमशः सेलाएर गएको वर्तमान सन्दर्भमा यस आलेखमा त्यसबारे समीक्षात्मक विश्लेषण गर्ने प्रयत्न गरिए छ । साँच्चै संसद् पुनर्स्थापनापश्चात् नागरिक आन्दोलन र अगुवाले आफैद्वारा घोषित विषयमा छलफल गरे कि गरेनन ? गरे भने अबको तेस्रो जनआन्दोलन किन गर्न ? तेस्रो जनआन्दोलनका मुद्दाहरू के-के हुन् ? तेस्रो जनआन्दोलनको मुख्य निसाना कता हो ? तेस्रो जनआन्दोलनले के स्थापित गर्न चाहेको हो ? त्यो नागरिक आन्दोलन वा वागले प्रस्त्रयाउन आवश्यक छ । केही छलफलै भएन भने किन भएन ? के त्यो फगत आक्रोश मात्रै थियो ? या आन्दोलनलाई उत्तेजित बनाउन मात्रै बोलिएको थियो ? यी प्रश्न अहिलेसम्म अनुचरित नै छन् ।

तेस्रो जनआन्दोलनको सम्भावना : तेस्रो जनआन्दोलनका मुद्दामाथि प्रकाश पार्नुअगावै, के तेस्रो जनआन्दोलनको सम्भावना छ ? त्यसका आधार के-के हुन् ? सम्भावना छ भने त्यो कस्तो आन्दोलन हुनेछ ? र कहिले हुनेछ ? तेस्रो जनआन्दोलनका मुद्दा के-के हुन् ? यी प्रश्नमाथि मन्थन आवश्यक छ । प्रथम जनआन्दोलन सफल भएको १६-१७ वर्षपछाडि नेपालमा दोस्रो जनआन्दोलन भयो । त्यस हिसाबले हेर्दा दोस्रो जनआन्दोलन भएको पनि उति नै समय भइसक्यो ।

अवधिको हिसाबले वर्ष पुगे पनि जनआन्दोलन सर्वै उत्तिरहँदैन ।

जनआन्दोलन फेरि कुनै बनिबानउ नियमबमोजिम हुँदैन । जनआन्दोलन कोही व्यक्ति विशेषले चाहँदैमा हुँदैन । कुनै दल विशेषले चाहँदैमा पनि हुँदैन । त्यसका लागि परिस्थिति परिपक्व हुनुपर्छ र ठोस मुद्दा चाहिन्छ । जायज मुद्दाविनाको जनआन्दोलन भिड मात्रै हुन्छ । यतिवेल तेस्रो जनआन्दोलनको चर्चा चले पनि तरल अवस्था नै छ । मुद्दाहरूले ठोस आकृति लिन सकेका छैनन् । समाजमा विभिन्न आन्दोलन र प्रतिरोध चलिरहेका छन् । तर, तिनले वस्तुगत राजनीतिक आकार ग्रहण गरिसकेका छैनन् । समाजमा चरिएर रहेका मुद्दा र आन्दोलनहरू एकाकार हुने क्रममा छन् । अब केका लागि लड्ने, अलमलको स्थिति छ । आन्दोलनको गन्तव्य र निसाना स्पष्ट भइसकेको छैन । गिरितमा कोसित लड्ने ? किन लड्ने ? र आन्दोलनको गन्तव्य स्पष्ट थियो, त्यही भएकाले जनआन्दोलनहरू भए ।

अहिलेको समग्र नेपाली समाजको अध्ययन र विश्लेषण गर्दा आउने ८० को दशकमा तेस्रो जनआन्दोलनको अँधीबेही आउने सम्भावना प्रबल छ । जनआन्दोलनको मूल आधार भनेको नागरिकमा उकुसमुकुस छ, असन्तुष्टि छ, बेखुसी छ । यिनै आधारमा ठडिएर जनआन्दोलनको आधार निर्माण हुने हो । आउने २०८४-०८५ सालतिर तेस्रो जनआन्दोलनको लहर उठ्ने सम्भावना छ । त्यसका केही ठोस कारण छन् । जनआन्दोलन कहिले पनि प्रतिगामी हुँदैन

आन्तरिक लोकतन्त्र निम्नरो भएको छ ।

दलतन्त्रभित्र मौलाएको गुटतन्त्र पनि सबै खालका विकृतिको जननी भएकाले यसविरुद्ध नागरिकस्तरमा व्यापक आक्रोश छ । प्राध्यापक चैतन्य मिश्रको पुस्तक 'लोकतन्त्र' र आजको मार्क्सवाद 'मा दलतन्त्रले कसरी देशलाई असफलतामा जाकिरहेको छ, त्यसको विस्तृत व्याख्या र विश्लेषण गरिएको छ । प्राध्यापक कृष्ण खनालले दलहस्त्को अस्तित्व संकटमा रहेको अन्तर्वार्ता मंसिर अंकको हिमाल खबर पत्रिकामा प्रकाशित भएको छ ।

त्यसैगरी, नेतातन्त्र पनि अहिलेको देशको समस्या भएको छ । नेतातन्त्रले

स्थापित गरिनुपर्छ । तीन तहको सरकार गठन भएरैंगे प्रदेश र स्थानीय सरकारमा सिंहदरबार प्रवृत्ति देखापरेको छ । अहिले गाउँगाउँमा सिंह र तिनीहरू बस्ने दरबार पुगेका छन् । नगरपमुख र वडाध्यक्षहरू छोटे राजा बनेका छन् । तीविरुद्ध गाउँमा व्यापक युनासो छन् । पहिलेका जनआन्दोलनले राजदरबार र सिंहदरबारविरुद्ध लडाइँ लडेका थिए, अब गाउँका सिंह र दरबारविरुद्ध पनि आवाज उठाएर तिनलाई जवाफदेही बनाउन आवश्यक छ । विधिको शासन र लोकतन्त्रको विकल्प छैन । यसलाई जनउत्तराधीयी, जवाफदेही र सुदृढ बनाउन जरुरी छ । लोकतन्त्रमा नागरिक नै शक्तिको अन्तिम स्रोत हुनुपर्छ ।

तेस्रो जनआन्दोलनको सम्भावना : नेपाली समाजमा अहिले पनि विभिन्न आन्दोलन जारी छन् । तिनले ठोस आकार ग्रहण गरिसकेका छैनन् । सबै आन्दोलनले एकअर्कमा संवाद गरिरहेका छन् । सहकार्यका आधार र एजेन्डा कोर्ड छन् । मूलतः दलतन्त्रले आजित भएर नागरिकतन्त्रको खोजीमा छन् । ८० को दशकको आधातिर यो आन्दोलनको उभार आउनेछ । किनकि त्यतिन्जेल हाम्रा तीनै तहका सरकारको अर्को कार्यकाल पनि पूरा हुनेछ । जसरी अहिले सबै तहका सरकारमा लुटतन्त्रले राज गरेको छ । त्यसविरुद्ध नागरिकको उकुसमुकुस पराकाष्ठामा पुग्नेछ । यदि दलहस्त्को बेलैमा बुद्धि पुन्याएर आजकै दिनदेखि माथि उल्लिखित मुद्दालाई सम्बोधन गरेमा आन्दोलन नहुन पनि सक्छ । अन्यथा, समाज गतिशील छ ।

हिजो राणाशासन, निर्दीलीय व्यवस्था तथा राजतन्त्रविरुद्ध लडेका नागरिक दलतन्त्रविरुद्ध पनि सडकमा आउनेछन् । दलको विकल्प दल नै हुन्, तर युवाको माग, आकाशलाई सम्बोधन नगदो चीनमा कोमिन्टर्न पार्टीको अस्तित्व हरायो, विश्वमा कैयाँ देशमा परिवर्तित सन्दर्भमा आफूलाई अपराधीलाई कारबाहीसमेत गर्न नसक्ने अवस्थाको अन्त्य गर्न जरुरी छ । पहिले राजाले विकास भनेको रैतीलाई दान हो भन्ने ठान्ये, अहिले ढायाकै नेताहस्ता त्यो मानसिकताले जरा गाडेको छ । विकासलाई अधिकारका स्थमा

अब बचत खातामा मुद्दीको प्रतिफल

सम्भव ह !

बचत खातामा मुद्दीको प्रतिफल

बचत खातामा १ लाख पुगेपछि स्वतः गुद्धीमा परिणत हुने सुविधा ।

१ समयावधि इच्छाए अनुसार (१ वर्षदिखि ५ वर्षसमर्पन) हुने ।

१ परिणत भएको रकममा बैंकले मुद्दी खातामा प्रकाशित गरेको उच्चतम त्याजदर कार्यम हुने ।

१ एक वर्ष Debit Card/Mobile/Internet Banking लिःशुल्क सुविधा ।

१ लिःशुल्क ABBS ।

Global IME Bank लोकल आइएमई बैंक नै लोकतन्त्रमा विकास भएको बैंक हो ।

GLOBAL CONNECT Call Us : +९७७-१-५९७०६०० globalconnect@gbil.com.np

[ICRANP-IR] A' Rated

Every game. Everything about the game.

Sabaikhel

www.sabaikhel.com /sabaikhel @sabaikhel For Advertisement: sabaikhel@gmail.com

देउवालाई ऐतिहासिक जिम्मेवारी

विजयराज अधिकारी

नेपाली कांग्रेसको १४औं महाधिवेशनले नेपाली कांग्रेसको सभापतिमा पुनः शेरबहादुर देउवा निर्वाचित भएका छन् । लगातार दोस्रोपटक नेपाली कांग्रेसको सभापति निर्वाचित हुने कोइराला परिवार बाहेकको पहिलो व्यक्ति बन्ने इतिहाससमेत देउवाले रचेका छन् । देश, जनता र लोकतन्त्रका निम्ति इमानदारीपूर्वक अथक रूपमा गरेको संघर्ष र पार्टीभित्र सबैलाई मिलाएर लैजान सक्ने विशेष खुबी नै यो तयार गर्न र अग्रगमनकारी शक्तिकीचको एकताका पक्षमा उभिन देउवाको नेतृत्वले सफलता पाउने अपेक्षा छ । एमालेका युव नेता प्रदीप ज्ञावाली र योगेश भट्टराईले पनि देउवा दोस्रो कार्यकालका लागि निर्वाचित भएकामा बधाई दिए । तीनजना पूर्वप्रधानमन्त्री एवं प्रमुख प्रतिपक्षी नेताबाट समेत प्राप्त बधाईले देउवालाई देश जनता र लोकतन्त्रको पक्षमा काम गर्न थप ऊर्जा प्राप्त हुनेछ ।

सफलताको प्रमुख कारक हो ।
खासगरी कांग्रेस नेतृत्वमा देउवाको
दोस्रोपल्टको उपस्थिति आम नेता
कार्यकर्ताको विश्वास र भरोसाकै उपज
थियो । हुन त देउवालाई नेतृत्वमा
रोक्नका लागि नियोजित स्पमा रिस, डाह
र दुष्टाग्रस्त आरोप थोर्पने प्रयास भएकै
हुन् । महाधिवेशनको मुख्यमा देउवालाई
नेतृत्वमा स्थापित हुन नदिन भए-गरेका
प्रयास, अन्तर्गत प्रचार र भ्रमलाई नेपाली
कांग्रेसका महाधिवेशन प्रतिनिधिले
मतदानमार्फत गतिलो जवाफ दिएका
छन् । दोस्रो कार्यकालका लागि अत्यधिक
मतका साथ विजयी बनाउन कांग्रेस
नेता कार्यकर्ताले खेलेको भूमिका यसैको
ज्वलन्त उदाहरण हो ।

एकोहोरो रूपले हात धोएर उत्रेका
स्वनामधारी रैथानेविरोधी मतपरिणामसँगै
सूर्यका अधि जुनकीरीको धिपधिप हुन
पुगेका छन् । तथापि आलोचना, विरोध
र अपजसलाई देउवाले सदैव व्यक्तिगत
स्वतन्त्रताको रूपमा सम्मान गर्दै आएका
हुन् । कसैका प्रति पनि सामान्य
पूर्वग्रहसम्भ नराख्ने देउवाको विशिष्ट
स्वभाव नै हो । लोकतन्त्रमा विरोधको
पनि 'प्सेस' हुनुपर्छ भन्ने मान्यतामा उनी
सधै अडिग रहे । यसैको परिणामस्वरूप
देउवाले कांग्रेससज्जो मुलुकको ऐतिहासिक
एवं अगुवा लोकतान्त्रिक पार्टीको नेतृत्वका
लागि दोस्रोपल्ट जितको तकमा पाएका
हुन् ।

मुलुकको सबैभन्दा पुरानो लोकतान्त्रिक पार्टीको सभापति निर्वाचित भएसँगै देउवा अझै एकदशक नेपाली राजनीतिको मियोका रूपमा रहने पक्का भएको छ । देउवाको जितसँगै मुलुकभित्र मात्र नभई अन्तर्राष्ट्रिय तहमा समेत नयाँ तरंग उत्पन्न भएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय समुदाय तथा विभिन्न दलका शीर्ष नेताहरू र कांग्रेसकै नेता कार्यकर्ताबाट प्राप्त भएका बधाई, शुभकामना सन्देश एवं शुभेच्छाबाट यो मर्म र भावना स्पष्ट भल्कैको देखिन्छ ।

भुमरीमा फसाएर विभिन्न स्वार्थ पूरा गर्ने षड्यन्त्रविरुद्ध लोकतन्त्रका हिमायती देउवा पहाडमै उभिने विश्वास आम कांग्रेसजननमा छ ।

समावेशी र समानपातिकका पक्षधर

ଶ୍ରୀପତା ଓ ଶ୍ରୀମତୁମାରକଣ ନିଧାଯ

आधुनिक र सांगीतिक सिस्टम भित्र रहेर

देउवाले समावेशीकरणको विषयलाई बिपि कोइरालापछि विगतमा जबर्जस्त उठान गर्ने र लागू गराउने युगान्तकारी भूमिका खेलेका छन् । महिला, दलित, आदिवासी, अनि मधेसी समुदायले आज थुप्रै अधिकार प्राप्त गरेका छन् । वास्तवमा देउवा राष्ट्रिय राजनीतिमा आफ्नै बलबुताले उदाएका जननेता हुन् । २०२२ सालमा सुदूरपश्चिमाञ्चल विद्यार्थी संघबाट राजनीतिक यात्रा सुरु गरेका देउवा नेपाल विद्यार्थी संघको संस्थापक सदस्य बन्नै सभापति बनेका थिए । पञ्चायतिरिधी राजनीति गर्दा देउवा नौ वर्षसम्म जेलका कालकोठरीमा बसेका थिए । २०४६ को जनआन्दोलनपछि सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा नेपाली कांग्रेस पार्टीको राजनीतिक प्रमुखको भूमिकामा रहेर देउवाले संगठन निर्माणमा महत्वपूर्ण काम गरेका छन् । २०४८ सालमा डलेल्युबाबाट सांसद बनेर गिरिजाप्रसाद कोइराला नेतृत्वको सरकारमा तीन वर्ष गृह्मन्त्री र २०५१ सालको मध्यावधि निर्वाचनपछि संसदमा प्रमुख प्रतिपक्षी दलको नेता बनेर काम गरेको अनुभव देउवासँग छ ।

२०५२ सालमा एमाले नेता मनमोहन अधिकारी नेतृत्वको अल्पमतको सरकार ढलेपछि पहिलोपटक संयुक्त सरकारको प्रधानमन्त्री बन्ने अवसर देउवाले प्राप्त गरेका थिए । देउवा सधै संकटको समयमा देशको बागडोर सम्हाल्ने नेता हुन् । कांग्रेसभित्रैको एउटा आभिजात वर्गले जस दिने त कुरै छाडौ भए-गरेका राम्रा कामको समेत सदा अवमूल्यन गरिरह यो । जस नपाउने तर अस्लका कारण सिर्जित अपजस्को भारी भने सधै बोकेर हिँडिरहनुपर्न नियतिले देउवालाई पछ याइरहयो । तर विरोधी सामु देउवाले न खुँडा टेके, न त प्रतिवादमा समय खर्चिए । आफ्नो मिसनमा एकोहोरो ढंगले लागिरहे । त्यही आफ्नो कामप्रतिको लगाव, अठोट अनि निरन्तरताले नै उनलाई फेरि अर्कापल्ट कांग्रेस नेतृत्वमा स्थापित गयो ।

सुदूरपश्चिमको विकट भूगोलमा
जन्मेर पनि अनेक हन्डर, ठक्कर खाँदै
आजको स्थितिसम्म आइपुगेका देउवा
कुनै विरासत र करैको आशीर्वादविनै
आफैनै धरातलमा उभिन सफल बनेका
हुन् । पाँचपटक प्रधानमन्त्री बन्न सफल
उनी आफौमा एउटा संस्था बनिसकेका
छन् । अब उनीमा व्यक्तिगत स्वार्थ र
लोभलालचको कुनै गुञ्जायस छैन । बरु
परिस्थितिले फेरि देउवालाई काग्रेसको
मजबुतीकरण र मुलुकको समृद्धिका लागि
होनहार युवाको ऊर्जा लिएर अझै खरो
स्पमा अधि बढ्न महान् जिम्मेवारीको
भारी बोकाएको छ । सबै पक्षलाई
सन्तुलनमा राखेर मुलुकको समुन्नतिका
लागि काम गर्न देउवालाई सफलता
मिल्दै छ भन्ने विश्वास गर्यै ।

प्रदेश स्तरीय नेपाली मौलिक बाजा प्रशिक्षण

पाँचथर २९ मंसिर । बाहुदिने च्याब्लड प्रशिक्षण सम्पन्नभएको छ । संघीय सांसद तथा भौतिक पुर्वाधार तथा यातायात पुर्व मन्त्री वसन्तकुमार नेम्बाड, किरात याकथुड चुम्लुडका केन्द्रीय महासचिव निरती तुम्बापो, एवं प्राज्ञ सभा सदस्य भुमिका लिम्बु, संगीतज्ञ शिलाबहादुर मोक्तान, प्रसिद्ध गायिका कुन्ती मोक्तान लागायत धेरै विशिष्ट व्यक्तित्वहरूले हरेक दिनको अवलोकन अनुगमनको ऋममा यस्तो राम्रो प्रशिक्षणमा आफू सहभागी हुन नपाएकोमा दुख लागेको बताउनु भएको थियो । नेपाल संगीत तथा नाट्य प्रज्ञा प्रतिस्थनको आयोजना र किरात याकथुड चुम्लुड जिल्ला शाखा पाचथरको व्यबस्थापनमा प्रदेश स्तरिय लोक बाजा प्रशिक्षण कार्यक्रम अन्तर्गतको कार्यक्रम सदरमुकाम फिदिम स्थित बरदान संगीतालयमा लिम्बू जातिको अत्यन्तै पुरानो मौलिक बाजा के च्याब्लडको

भने मात्रपारङ्गत र सोगीतिक मुलधारमा
ल्याउन सकिने रहेछ । तेहथुमकी सहभागी
समीक्षा थेगुवाले बताइन नैपाल संगीततथा
नाट्य प्रज्ञा प्रतिस्थानका प्राज्ञ तथा संगीत
विभाग प्रमुख अशोक रार्डुको प्रत्यक्ष
निगरानिमा सम्पन्न उत्कर्त्यार्थको प्रमुख
प्रशिक्षक यासेली योड्हाड र प्रशिक्षकमा
वरदान संगीतालयका प्रमुख बुद्धलिम्बु इड्ह
वा रहेका थिए ।

कार्यक्रममा घटिका थेबे, समिक्षा
लिम्बु, जुनु तुम्बापो, सुमिजी
तुम्बापो, देखुबहादुर सावा, प्रभा
मेयोड्वा, उदय नेम्बाड, केबि किराँती, कर्म
चन्द नेम्बाड, मन्दिरा मेयोड्वा, महेश
सेलिड, मिराक हाड लिम्बु, महेन्द्र कुमार
तुम्बापो, चन्द्र प्रकाश तुम्बापो, सेसेमा
सुहाड, तारा लिङ्गदेन, सम्पन्ना
योड्हाड, सुखराज लिम्बू, ज्योति बेघा, सुरेन्द्र
सुहाड, विरेन्द्र लिम्बु माबो, लाजोहाड लिम्बुले
प्रशिक्षण लिन्नु भएको थियो ।

खेलकुद

शनेन्द्रसहित ४ क्रिकेटर कारबाहीमा, सन्दीप बने कप्तान

नेपाल क्रिकेट संघ (क्यान)ले राष्ट्रिय क्रिकेट टोलीका कप्तान ज्ञानेन्द्र मल्ल र उपकप्तान दीपेन्द्रसिंह ऐरीलाई अनुशासनको कारबाही गर्दै जिम्मेवारीबाट हटाएको छ । बुधबार बसेको क्यान बोर्ड बैठकले अनुशासनविपरीत काम गरेको भन्दै मल्ल र ऐरीलाई जिम्मेवारीबाट हटाउने निर्णय गरेको हो । नयाँ कप्तानको जिम्मेवारी लेगस्पिनर सन्दीप लामिछानेलाई दिइएको छ ।

सन्दीप नेपाली सिनियर क्रिकेट टोलीका दर्शाँ कप्तान हुन् । उनी अहिले अस्ट्रेलियामा चलिरहेको बिग बास टी-२० फ्रेन्चाइज लिगमा व्यस्त छन् । उनी छोटो समयमै यू-१९ टोली हुँदै राष्ट्रिय टोलीमा स्थान बनाएका खेलाडी हुन् । कप्तानका स्पमा सन्दीपसँग नेपालमा आयोजना हुने एभरेस्ट प्रिमियर लिग (इपिएल) अन्तर्गतको काठमाडौं किंग्स इलामेन र पोखरा प्रिमियर लिग (पिपिएल) मा विराटनगर किंग्सको अनभव छ ।

पारस खड़काले कप्तानी छाडेपछि २०१९ मा ज्ञानेन्द्र राष्ट्रिय टोलीका कप्तान बनेका थिए। क्यानले ज्ञानेन्द्र, दीपेन्द्र, सोमपाल कामी र कमलसिंह ऐरीलाई २०२२ को केन्द्रीय ग्रेडबाट सुरुवाती ६ महिना सहभागी नगराउने निर्णयसमेत गरेको छ। कारबाहीमा परेका चार खेलाडीले सन् २०२२ मा प्राप्त हुने ६ महिनाको तलब पाउने छैनन्। कप्तानबाट हटेपछि मल्लले तत्काल टिप्पणी नगर्न बताए। 'अहिले केही बोल्दिनँ, उनले नयाँ पत्रिकासँग भने, 'केही दिनभित्र मेरो औपचारिक प्रतिक्रिया आउनेछ।'

क्यानले गठन गरेको अनुशासनसम्बन्धी छानबिन समितिले खेलाडीहरूले आचारसंहिता उल्लंघन गरेको प्रतिवेदन दिएपछि क्यानले ज्ञानेन्द्र र दीपेन्द्रलाई जिम्मेवारीबाट हटाएको हो । 'अनुशासन उल्लंघनसम्बन्धी गठन गरेको छानबिन समितिले गरेको सिफारिसबमोजिम आचारसंहिता उल्लंघनमा सलग्न चार खेलाडी ज्ञानेन्द्र मल्ल, दीपेन्द्रसिंह ऐरी, सोमपाल कामी र कमलसिंह ऐरीलाई २०२२ को सेन्ट्रल कन्टर्याक्टमा सुरुको ६ महिनाको लागि सहभागी नगराउन निर्णय गरिएको छ,' क्यानका कार्यवाहक सचिव प्रशान्तविक्रम मल्लले जारी गरेको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ ।

मल्लसहितका खेलाडीले क्यानले कात्तिकमा जारी गरेको खेलाडीको वर्गीकरण वैज्ञानिक र व्यावहारिक नभएको सार्वजनिक अभिव्यक्ति दिएका थिए । ज्ञानेन्द्र, दीपेन्द्र, सोमपाल, कमलसिंहले असन्तुष्टि पोखेका थिए । त्यसपछि क्यानले उनीहरूसँग २५ कात्तिक र ८ मसिरमा गरी दुईपटक स्पष्टीकरण लिएको थियो ।

यसबीच ५ मंसिरमा ज्ञानेन्द्रसहित १९ खेलाडीले हस्ताक्षर गर्दै क्यानलाई ११ बुँदै माग बुझाए । उनीहरूले क्यानलाई सात दिनभित्र आफ्नो माग पूरा हुनुपर्न भएका थिए । सोमपालले बी ग्रेडमा पर्दा आफूमाथि अन्याय भएको बताएका थिए भने कमलसिंह सी ग्रेडमा रहेंदा सन्तुष्ट थिएनन् ।

क्यानको वर्गीकरणमा ज्ञानेन्द्र र दीपेन्द्र ग्रेड एमा छन् । वर्गीकरणमा असन्तुष्ट हुँदा क्यान र खेलाडीबीच विवाद बढ्दै गएको थियो । छानबिन समितिले आइतबार क्यानलाई प्रतिवेदन बुझाएको थियो । क्यानले अन्तिममा मल्ल र ऐरीलाई पदमुक्त गर्न निर्णय लिएको हो । यसैबीच, क्यानले राष्ट्रिय क्रिकेट टोलीको पश्चिक्षण २१ डिसेम्बरदेखि पोखरामा सञ्चालन गर्न निर्णय गरेको छ ।

यस सिजनको युरोपियन च्याम्पियनसिप फुटबल प्रतियोगिताको प्रिक्वार्टरफाइनलमा स्पेनिस क्लब रियल म्याड्रिड र फ्रैन्च क्लब पेरिस सेन्ट जर्मेन (पिएसजी) ले एक-आपसमा प्रतिस्पर्धा गर्ने भएका छन् । च्याम्पियन्स लिंग इतिहासमा सोमबार दोस्रोपटक प्रिक्वार्टरफाइनलको ढ्र निकाल्दा रियलले पिएसजीलाई प्रतिद्वन्द्वीका रूपमा पाएको हो । यसअघि पहिलोपटक ढ्र निकाल्दा पिएसजीले इंग्लिस क्लब म्यानचेस्टर युनाइटेडविरुद्ध खेल्ने तय भएको थिए ।

यो ड्विनुसार वर्तमान फुटबलकै उत्कृष्ट खेलाडीद्वय लियोनल मेसी र क्रिस्टियानो रोनाल्डोको प्रिक्वार्टरफाइनलमा भिडन्त हुने पक्कापक्की भइसकेको थियो । साथसाथै च्याम्पियन्स लिगको अन्तिम १६ बाट मेसी वा रोनाल्डो बाहिरिने समीकरण बनेको थियो । तर, युरोपियन फुटबलको सर्वोच्च निकाय (युईएफए) ले प्राविधिक कारणले पहिलोपटकको अन्तिम १६ को ड्व गलत भएको जनायो ।

त्यसपछि फेरि सोमबाहै दोस्रो ड्र निकालिएको हो । युझएफएले दोस्रोपटक निकालेको ड्रअनुसार च्याम्पियन्स लिगको साबिक विजेता चेल्सीले फ्रेंच कलब लिलेसँग प्रतिस्पर्धा गर्न भएको छ । इंगिलिस कलब लिभरपुलले सिरिए कलब इन्टर मिलानसँग प्रतिस्पर्धा गर्नेछ । प्रतियोगिताकै साबिक उपविजेता म्यानचेस्टर सिटीले स्पोर्टिङ लिस्बनविरुद्ध खेलेछ ।

स्पार्टड लेस्वनापरम्परा खल्ने । जर्मन कलब बार्यन स्युनिखले दोस्रोपटकको ड्रमा सहज प्रतिद्वन्द्वी पाएको छ । बार्यनले क्वार्टरफाइनलमा रथान बनाउन अस्ट्रियाको आरबी साल्जर्वार्गसँग खेल्नेछ । यसअधिको पहिलोपटकको ड्रमा बार्यनले एटलेटिको म्याड्रिड प्रतिद्वन्द्वीका स्पमा पाएको थियो । यता इंग्लिस कलब म्यानचेस्टर युनाइटेडले भने एटलेटिको म्याड्रिडविरुद्ध अन्तिम १६ मा मिडनेछ । युभेन्टसले स्पेनिस कलब भिला रियलको सामना गर्नेछ । च्याप्पियन्स लिगको प्रिक्वार्टरफाइनलको पहिलो लेग १५, १६, २२ र २३ फेब्रुअरीमा हुनेछ । दोस्रो लेग ८, ९, १५ र १६ मार्चमा हुने युझएफले जनाएको छ ।

● होन्डाको दसैं-तिहार योजनाका विजेता घोषित

नेपालका लागि होन्डा मोटरसाइकल तथा स्कुटरको आधिकारिक विक्रेता स्पाकार ट्रेडिङ कम्पनी प्रालिले दसैं तथा तिहार स्थिम 'होन्डाको साथ' उक्ता विजेताहरू घोषित गरेको छ । योजनाअनुसार स्कर्चाच कुपनमार्फत ७ प्रदेशबाट भाग्यशाली सातजनाले एक लाख रुपैयाँका दरले

नगद तथा बम्परमा एकजना भाग्यशाली विजेताले १५ लाख रुपैयाँ प्राप्त गरेको कम्पनीले जनाएको छ ।

उपहार योजनामा १५ लाख रुपैयाँको बम्पर उपहार लुभिनी प्रदेशको एसटी अटोकी ग्राहक सावित्री श्रेष्ठले जितेको जनाइएको छ । त्यस्तै, होन्डाको साथ ७८ मा प्रदेश नम्बर एकमा रविना चौधरी, प्रदेश नम्बर २ मा रामप्रकाश यादव, बागमती प्रदेशमा अनिना मानन्धर, गण्डकी प्रदेशमा जमुना मुड्डभरी, कर्णाली प्रदेशमा तारा थापा र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा परशुराम थार्ले एक लाख रुपैयाँका दरले रकम प्राप्त गरेको जनाइएको छ ।

यसका साथै योजनाअन्तर्गत होन्डा खरिद गर्ने सम्पूर्ण ग्राहकले, सात वर्षका लागि स्पेयर पार्टस्मा ५ प्रतिशत छुट, सात वर्षसम्मका लागि नौवटा बोनस सर्विस कुपन तथा होन्डा बिंग बाइकको खरिद गर्ने सबैले ४० हजार रुपैयाँसम्मको क्यास ब्याक प्राप्त गरेको जनाइएको छ ।

● ग्लोबल आइएमईको साधारणसभामा १३.५ प्रतिशत लाभांश पारित

ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेडको १५५० वार्षिक साधारणसभाले बैंकले प्रस्ताव गरेको लाभांश पारित गरेको छ । बैंकले प्रस्ताव गरेको १० प्रतिशत बोनस सेयर र ३.५ प्रतिशत नगद लाभांश गरी १३.५ प्रतिशत लाभांश साधारणसभाले पारित गरेको हो ।

बैंकले आर्थिक वर्ष ०७६/७८ मा सञ्चालन

मुनाफा सात अर्ब नौ करोड रुपैयाँ र कर्पछिको मुनाफा चार अर्ब १६ करोड रुपैयाँ आर्जन गरेको उल्लेख गरेको छ । प्रस्तावित बोनस सेयर वितरणपश्चात बैंकको चुक्ता पुँजी २३ अर्ब ७९ करोड रुपैयाँ पुग्ने जनाइएको छ ।

साधारणसभामा बैंकका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकालले प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै बैंक आफ्नो स्थापना कालदेखि नै नेपाल सरकार एवं नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा घोषित नीतिहस्त्रो परिपालना गर्दै आफ्ना सेयरधनीलाई उचित लाभांश प्रदान गर्न कठिबद्ध रहेको बताए । बैंकले सदाहारण आफ्नो व्यावसायिक रणनीतिक योजनाअनुसूची निष्क्रिय संकलन, कर्जा लगानी तथा व्यवसाय विस्तारका सन्तुलित स्थमा बैंकको उपस्थिति बृद्धि गर्दै जाने उनको भनाइ थिए ।

कोभिड-१९ महामारीले अर्थतन्त्रमा पारेको प्रतिकूल प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्ने ग्राहकमैत्री डिजिटल प्रविधिमार्फत सेवा प्रवाह गर्दै ग्राहकलाई थप प्रभावकारी सेवा पुऱ्याउन लागिपरेको अध्यक्ष ढकालले उल्लेख गरे । अमै सर्वसुलभ बैंकिंग सेवा प्रदान गर्ने तथा राष्ट्र बैंकले ०७९/८० लाई विद्युतीय भुक्तानी कारोबार प्रवर्द्धन वर्षका स्थमा मनाउने घोषणाअनुसार देशभर डिजिटल भुक्तानीका लागि बैंकिंग साक्षरता कार्यक्रम आयोजना गर्दै जाने उनको भनाइ छ ।

बैंकको खुद मुनाफा आव ०७६/७७ को तुलनामा आव ०७७/७८ मा ४३.२० प्रतिशतले बृद्धि भई चार अर्ब १६ करोड रुपैयाँ पुगेको जनाइएको छ । हाल बैंकले दुई खर्ब ७४ अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी निष्क्रिय संकलन गर्नुका साथै दुई खर्ब ७० अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी कर्जा लगानी गरेको जनाएको छ ।

● मुक्तिनाथ विकास बैंकको लाभांश पारित

मुक्तिनाथ विकास बैंकको साधारणसभाले सेयरधनीलाई वितरण गर्ने प्रस्ताव गरिएको १८.५० प्रतिशत लाभांश पारित गरेको छ । बैंकको पन्थां वार्षिक साधारणसभाले १७.५७५ प्रतिशत बोनस सेयर र कर प्रयोजनका लागि नगद लाभांश पारित गरेको हो ।

साधारणसभामा राखिएको वार्षिक प्रतिवेदनमा सेयरधनीलाई सल्लाह-सुझाव र जिज्ञासा राखेका थिए । उठेका जिज्ञासा सम्बन्धमा बैंकका अध्यक्ष भरतराज ढकाल र प्रमुख कार्यकारी अधिकृत प्रद्युमन पोखरेलले प्रस्त पारेको जनाइएको छ ।

बैंकले डिजिटल कारोबारलाई प्रोत्साहन गर्ने नेपालभरि रहेको भिसा नेटवर्कमा आबद्ध कुनै पनि एटिएम मेसिनबाट निःशुल्क रकम फिक्न सक्ने सुविधा दिएको जनाएको छ । त्यस्तै, मोबाइल बैंकिंग, क्युआर कोड, अनलाइन कर्जा आवेदन, अनलाइन खाता खोल्ने, इन्टरनेट बैंकिंग, खातामै रेमिटान्स जम्मा, मिस्टकल बैंकिंगस्ता सुविधा दिँदै आएको बैंकले जनाएको छ ।

● आइएमई जनरल इन्स्योरेन्सको केन्द्रीय कार्यालय भवन शिलान्यास

आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेडको केन्द्रीय कार्यालय भवनको शिलान्यास गरिएको छ । काठमाडौंको पानीपोखरीमा बन्न लागेको भवनको शिलान्यास बिमा समितिका अध्यक्ष सूर्यप्रसाद सिलवालले गरेका हुन् ।

शिलान्यासको शुभसाइको समयमा बिमा

सातबुँदे घोषणापत्र जारी गर्दै सकियो पुनर्निर्माणसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन

समुदायको सहयोग महत्वपूर्ण रहेको उल्लेख गरे । राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सुशील ज्ञावालीले अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनका क्रममा विभिन्न सकारात्मक अभ्यास तथा अनुभवहरू

कपोरेट

समितिका अध्यक्ष सिलवालले भवनको जगमा शिला राखेको जनाइएको छ । समारोहमा कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत युगेशभक्त बादे श्रेष्ठले कम्पनीको केन्द्रीय कार्यालयको प्रयोजनका लागि निर्माण गर्ने लागेको भवन समयमै निर्माण सम्पन्न हुने र उक्त

भवन एक नमुना भवन हुने बताए ।

शिलान्यास समारोहमा बिमा समितिका कार्यकारी निर्देशक राजुरमण पौडेल, कम्पनीका संस्थापक सेयरधनी, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष तथा आइएमई रूपका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकाल, कम्पनीका सञ्चालक समिति अध्यक्ष हेमराज ढकाललगायत सम्पूर्ण सञ्चालक, संस्थापक सेयरधनी, कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत युगेशभक्त बादे श्रेष्ठलगायत उच्च व्यवस्थापन अधिकृत, विभागीय प्रमुखलगायत उपस्थित थिए ।

● नबिल बैंकको 'नबिल डिजी बैंक पोर्टल'

नबिल बैंकले ग्राहकलाई एकद्वारा प्रणालीमार्फत अनलाइन सेवाहरू उपलब्ध गराउन 'नबिल डिजी बैंक पोर्टल' सार्वजनिक गरेको छ । बैंकका सिइओ अनिलकेशरी शाहले विहीबार नबिल डिजी बैंक पोर्टल सुरुवात गरेका हुन् । ग्राहकलाई सहज र सरल बैंकिंग अनुभव प्रदान गर्नका लागि यस पोर्टलमार्फत बैंकले आफ्नो उत्पादन तथा सेवालाई सञ्चालित बनाएको छ ।

कम्प्युटराइज्ड बैंकबाट सुरु भएको यात्रा अब भने साँच्चिकै डिजिटल बैंकका स्थमा विकास भएको सिइओ शाहले बताए । बैंकको ३७ वर्ष यात्राका विभिन्न उपलब्धिहरूमध्ये नबिल डिजी बैंक पनि एक रहेको उनको भनाइ छ । नबिल डिजी बैंकमा अनलाइन फिक्स्ड डिपोजिट, डेबिट-क्रेडिट कार्ड अनुरोध, डेबिट कार्ड रिसेलसमेत, मर्केन्ट अनबोर्डिङ र रिटेल-एसएमई लोन आवेदनलगायतका अनलाइन सेवाहरू लिने सकिने बैंकले जनाएको छ ।

बैंकले भिडियो प्रमाणीकरणबाट समेत खाता खोल्ने सकिने भिकेवाइसी र भर्तुअल आइकार्ड गरी थप दुई नयाँ अनलाइन सेवासमेत सुरुवात गरेको सिइओ शाहले बताए । नबिल भर्तुअल आइकार्ड नबिल स्मार्ट बैंक एप्पिक्रिएटिवरूपमा गरिएको सेवा हो । जसको माध्यमबाट सेवाग्राहीले सजिलैसँग आफ्नो नाम अपलोड गरी भर्तुअल आइकार्डका लागि आवदेन दिन सक्नेछन् ।

● भायानेटको इन्टरनेट प्याकेज

ग्राहकलाई न्यूनतम मूल्यमा उच्चतम इन्टरनेट रिप्लिको इन्टरनेट सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यसहित भायानेटले अल्ट्रा-फाई लाइनको प्याकेज ल्याएको छ । अल्ट्रा-फाईअन्तर्गत १२५ एमबिप्रिएस, १७५ एमबिप्रिएस र २५० एमबिप्रिएसका तीनवटा प्याकेज ल्याएको कम्पनीले जनाएको छ ।

यो सिरिजको मुख्य प्याकेज भनेको १७५ एमबिप्रिएसको इन्टरनेट हो, जसको वार्षिक प्याकेज

लिंदा महिनाको १२ सय ५० रुपैयाँ पर्न आजैँछ । यो प्याकेज लिंदा दुईवटा टिप्पीको लाइन पनि उपलब्ध हुनेछ । भायानेटले निःशुल्क इन्टरनेट जडान, निःशुल्क पहिलो सेट-टप-बक्स र सबै प्याकेजमा एक हजार रिवार्ड अंक प्रदान गर्नेछ ।

● सिद्धार्थ बैंकको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतमा कँडेल नियुक्त

